

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2266

Spencer
and
handwritten

84

5-76

G. Miller
1888

ՀԲՕՍԱՆՔ

ԿԱՄ

ՀԱՒԱԲԱԾՈՅ

ԳԱՂՂԻՆԵՐԷՆ ՀԱՏԸՆՏԻՐ ԱՌԱԿԱՅ

Հանդերձ

Բառական քարզմանորեամբ եւ ձոխ
բացատրութեամբ

ԱՆԻԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Տ. Մ. ՄԻՐԻՋԱՆԵԱՆ

Նախկին վկայեալ աշակերտ « Համալիյե »
Առեւտրական բարձրագոյն վարժարանի
եւ գաղտնու Գաղղիներէն լեզուի :

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

84

5-76

Printed in Turkey

8A
5-76

Հ Ր Օ Ս Ա Ն Ք

Կ Ա Մ

Հ Ա Ի Ա Բ Ա Մ Ո Յ

ԴԱՂՂԻԵՐԷՆ ՀԱՏԷՆՏԻՐ ԱՌԱԿԱՅ

Հանդերձ

Բառական քարզմանուրեամբ եւ ճոխ
բացատրուրեամբ

ԱՆՆԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Տ. Մ. ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

Նախկին վկայեալ աշակերտ « Համբախէ »
Աւետարական բարձրագոյն վարժարանի
եւ դասառու Գաղղիերէն լեզուի :

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

1888

12340

ԵՐԿՈՒ ԽՕՄՔ

Ֆրանսերէն լեզուի գերագանց առա-
ւելութեանց հետ իւր բազմաթիւ առակ-
ներն եւս ոչ նուազ օգտակարութիւն
մ'ունենալուն, ջանացի՝ եւեթ պարա-
պոյ ժամերէս օգտեալ, զայնս ամիո-
փել սոյն գրքոյկի մէջ որ դրից յարմա-
րութեամբն ոչ միայն ամեն գրպաննե-
րու դիւրատար այլ եւ գնոյն աժանու-
թեամբն ամեն քսակներու մատչելի է:
Ոչ նուազ անհրաժեշտ է նաեւ Ֆրանսե-
րէն լեզուի ուսանողաց որոնք իրենց
զբօսանաց ժամերն փոխանակ սին եւ
անշահ խաղերով՝ յուժկէտս վատնելու,
կրնան իրենց զբօսանք ընտրել սոյն
գործն որ իւր հաճոյալի եւ միանգա-
մայն հրահանգիչ ասացուածներով՝ վրս-
տահ եմ յոյժ մէ պիտի կրնայ ամեն
կերպով գոհացնել զիրենք. իսկ անոնց
համար որք դեռ կար եւ քաջութիւն
չունին զայն յօգուտ ի կիր արկանելու,

6466
39

9

Թող չվհատին եւ յար աշխատին զի «Փարիզ իսկ մէկ օրուան մէջ չշինուեցաւ» . եւ եթէ , որպէս կը յուսամ , սոյն դոյզն գործ գտնայ փոքր ինչ քաջալերութիւն , յայնժամ եւ ես առաւել խրախուսեալ կը խոստանամ ապագային հետեւիլ սոյն շաւղի եւ որով իմովսանն ծառայել կըրթութեան բարձր գործոյն զոր արդէն վաղ իսկ ինձ բաժին ընտրած եմ այնքան անարժանաբար :

Տ. Մ. Մ.

PROVERBES FRANÇAIS.

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱՌԱԿՆԵՐ

1.— Paris n'a pas été fait en un jour.

(Փարիզ մէկ օրուան մէջ չշինուեցաւ :)

— Մեծամեծ գործերն ժամանակի կը կարօտին :

2.— Loger le diable dans sa bourse.

(Մատանան իւր քսակին մէջ բնակեցընել :)

— Կըսուի մէկու մը համար որ բնաւ ստակ չունի , որուն քսակը պարապ է :

3.— Ce qui vient par la flûte s'en va par le tambour.

(Սրինգով եկածը թմբուկով կերթայ :)

ՏճԿ. Հայտան կէլեց հուեա կիտիր :

— Անիրաւութեամբ կամ առանց աշխատութեան շահուած ստակն դիւրաւ

կը կորսուի , մարդ երբէք չկրնար անկէ
օգտիլ :

4.— Battre le chien devant le lion.

(Շունը առիւծին առջեւ ծեծել :

— Աղջիկ , քեզ կըսեմ , հարսնուկ ,
դուն լսէ :

Տճկ. Գրգըմ սանա տիօրըմ կէլիցիմ
սեկ իշիք :

5.— Gouverne ta bouche selon ta bourse.

(Բերանդ քսակիդ համեմատ կառա-
վարէ :

— Կարողութեանդ չափով ծախսէ :

Տճկ. Սեաղընք եօրկանընա կեօրե ու-
ղար :

6.— Quand les chats n'y sont pas, les sou-
ris dansent.

(Երբոր կատուները բացակայ են , մըկ-
ները կը պարեն :

— Երբոր տէրերը կամ վերակացունե-
րը բացակայ են , հպատակեալները ու-
ղածնուն պէս ամեն բան կը կատարեն :

7.— Bâtir, faire des châteaux en Espagne
(Սպանիոյ մէջ գղեականեր շինել :

— Յնորական յոյսերով սնանիլ , սնոտի
բաներու վրայ խորհիլ :

8.— Le diable bat sa femme et marie sa
fille.

(Սատանան կը ծեծէ իւր կինն և կը
կարգէ իւր աղջիկն :

— Կըսուի երբ արեգակ եղած ատեն
միանգամայն անձրեւէ :

9.— A cheval donné on ne regarde pas à
la dent.

(Նուէր տրուած ձիոյն ակռային չեն
նայիր :

Տճկ. Պախշըլ արբն տիշինէ պագըլ-
մագ :

— Երբոր մարդ նուէր մ'ընդունի ,
պէտք չէ անոր արժէքն նուազեցնել :

10.— Qui ne dit mot, consent.

(Որ լռէ՝ հաւանի :

Տճկ. Սիւքիւք իգրարտան կէլիր :

11.— L'homme propose et Dieu dispose.
(Մարդը կ'առաջադրէ, Աստուած կը տրամադրէ. խորհուրդք մարդկան, կամք Աստուծոյ :)

— Մարդու մը խորհրդոց յաջողութիւնը Աստուծոյ կախեալ է :

12.— Tomber de la poêle dans la braise.
(Տապակէն կայծականց մէջ իյնալ.)

— Անձրեւէն փախչիլ, կարկուտի բռնուիլ. մէկ փորձանքէ ազատիլ միւսին մէջ իյնալ :

Տճկ. եաղմուրտան գաջըս, տօյուեա քուքուլմար :

13.— Donner la brebis à garder au loup.
(Ոչխարը գայլին տալ՝ պահելու համար :)

Տճկ. Մալլնց խըքսըզա քէսլիմ իք :

— Կասկածոտ անձի մը պահելու բան մը տալ :

14.— L'habit ne fait pas le moine.
(Աքեմն կրօնաւոր չընէր զմարդ :)

— Պէտք չէ դատել մարդն իւր արտաքին կերպարանքէն, իւր պաճուճեալ երեւոյթէն :

15.— Ne parler que par B et par F.
(B եւ F գրերով խօսիլ միշտ :)

— Խօսակցութեան մէջ յաճախ տգէղ յիշոցներ գործածել :

16.— Autant de têtes, autant d'avis.
(Որչափ մարդիկ այնչափ կարծիք. ըստ գլխոց եւ կարծիք :)

17.— Qui se ressemble, s'assemble.
(Նման զնման սիրէ, նմանն խնդայ ընդ նմանն :)

18.— Qui casse les verres les paye.
(Ով որ ապակիները կը կոտրէ, կը վըճարէ անոնց գինը :)

— Մարդ պատասխանատու է իւր պատճառած ֆեստուց :

19.— Il n'y a point de fumée sans feu.

(Առանց կրակի ծուխ չելլար :)

— Ընդհանրապէս չկայ երբէք զրոյց
մը որ հիմ մը չունենայ :

20.— Il faut casser le noyau pour en avoir
l'amande.

(Կուտը կոտրելու է՝ միջուկը առնելու
համար :)

— Բանի մը օգուտը վայելելէ առաջ
պէտք է աշխատիլ :

21.— C'est un almanach de l'an passé.

(Հերոսան օրացոյց է այդ :)

— Բանի մը պիտանացու չէ այդ այլ
եւս :

22.— C'est de l'allemand, du haut allemand
pour moi.

(Գերմաներէն, բարձր Գերմաներէն է
այդ ինձ համար :)

— Ատկէ բան չեմ հասկնար, ինծի հա-
մար չինարէն է այդ :

23.— Brebis qui bêle perd sa goulée.

(Մայուղ ոչխարն իւր պատառը կը կոր-
սընցնէ :)

— Շատախօսն գործելու ժամանակ
չունենար :

24.— Les hommes ne se mesurent pas à
l'aune.

(Մարդիկ կանգունով չեն չափուիր :)

— Մարդու մը արժանիքն պէտք չէ
իւր հասակէն դատել :

ՏՏԿ. Ազըլ եաշտա տէյիլ պաշտա տըր :

25.— Petite pluie abat grand vent.

(Սակաւ ինչ անձրեւ ուժգին հողմն կը
դադրեցնէ :)

— Պզտիկ բանով մը մեծ կռիւ մը կամ
բարկութիւն մը կը խաղաղի, կը դադրի :

26.— Ne savoir ni A ni B.

(Ոչ A գիրն գիտնալ և ոչ ալ B :)

— Կարդալ չգիտնալ, յոյժ տգէտ ըլ-
լալ :

27.— Compter les clous de la porte.

(Դրան գամերն հաշուել է)

— Դուռ մը գոց գտնալով, առջեւը
երկար ատեն սպասել է :

28.— Tous les chiens qui aboient ne mordent pas.

(Հաջան շունը խածան չըլլար :

ՏՃԿ. Հավիտեան քօթէք ըսցրմազ .

— Ամեն անոնք որք կըսպառնան , ա-
հարկու չեն , այսինքն ամեն սպառնալի-
քէ պէտք չէ վախնալ :

29.— Chien en vie vaut mieux que le lion mort.

(Շուն կենդանի լաւ է բան զառիւծ
մեռեալ :

— Հարուստ ըլլալով մեռնելէ՝ աղքատ
ըլլալ ապրիլը աւելի լաւ է :

30.— Chien hargneux a toujours l'oreille déchirée.

(Կռուասէր շան ականջ պատառեալ է
միշտ :

ՏՃԿ. Եարամազ քլօթէք եարասըզ օյ-
մազ :

Կը նշանակէ թէ կռուարար և տմար-
դի մէկը միշտ իւր տմարդութեան չար
հետեւանքը կրելու ենթակայ է :

31.— En cherchant on trouve, կամ qui
cherche trouve.

(Փնտռողը կը գտնէ) :

— Այն որ կաշխատի կը յաջողի :

32.— Chercher une aiguille dans une botte
de foin.

(Խոտի խուրձի մը մէջ ասեղ փնտռել) :

— Այնպիսի բան մը փնտռել զոր ան-
հընարին է գտնել :

33.— N'être ni chaud ni froid.

(Ոչ տաք լինիլ ոչ ցուրտ) :

— Երկու կուսակցութեանց մէջ անո-
րոջ կամ անտարբեր մնալ :

34.— Se servir de la patte du chat pour
tirer les marrons du feu.

(Շագանակները կրակէն դուրս հանե-
լու համար՝ կատուին թաթերը գործա-
ծել։)

— Կըսուի այնպիսի անձանց համար
որոնք շահու ակնկալութեամբ վտանգա-
ւոր գործի մը մէջ ուրիշը կը գործածեն
ամենայն ճարտարութեամբ։

35.— Chercher une querelle d'Allemand.
(Գերմանական կռիւ մը փնտռել)։

— Կռուիլ մէկուն հետ առանց պատ-
ճառի, յանիրաւի։

36.— Pour un moine l'abbaye ne manque
pas.

(Մէկ արեղայի համար մենաստանը չը
պակսիր)։

— Երբ մի քանի անձինք առաջագրեն
ի միասին որոշում մը տալու և թէ ա-
նոնցմէ մին անհամաձայն դտնուի, ա-
նոր համար գործէն ետ չեն քաշուիր։

Տճկ. Պիր արապ իջիւն Արապիստան
էրզըմազ։

37. Vivre au jour le jour.

(Օր օրի ապրիլ, առօրեայ վարձքով
ապրիլ)։

— Վաղուանը չհոգալ, անտարբեր ըլ-
լալ։

38.— Payer en monnaie de singe.

(Կապիկի դրամով վճարել)։

— Ծաղրել այն՝ որուն կը պարտի մարդ-
և երբէք չվճարել։

39.— Les gros poissons mangent les petits.

(Խոշոր ձուկերը պզտիկները կուտեն)։

— Հզօրները տկարները կը հարստա-
հարեն։

40.— Petit à petit, l'oiseau fait son nid.

(Թռչունն տակաւ առ տակաւ կը շինէ
իր բոյնն)։

— Մարդ հետզհետէ կը հարստանայ։

41.— Parler de la pluie et du beau temps.

(Գեղեցիկ օդի և անձրեւի վրայ խօ-
սիլ)։

— Չնչին, անկարեւոր իրերու վրայ խօ-
սակցիլ։

42. Leurs chiens ne chassent pas ensemble.
(Իրենց չուները միատեղ չեն որսար :)
— Կըսուի երկու անձանց համար որոնք մէկգլխու հետ սիրով չեն :

43.— Il a bien des chambres à louer dans la tête.

(Նա գլխուն մէջ շատ մը վարձու սենեակներ ունի):

— Վերնատունը մարդ չկայ . քիչ մը փախած է :

44.— Autant vaut être mordu d'un chien que d'une chienne.

(Շունէ կամ քածէ խածնուիլը միևնոյն բան է :)

— Այսինքն չկայ ոչ մի ընտրութիւն երկու բաներու մէջ որոնք հաւասարապէս վնասակար են :

45.— Chacun son compte.

(Իւրաքանչիւր ոք իւր հաշիւն ունի :)

— Ամեն մարդ իւր շահը կը փնտռէ :

46.— Ne savoir sur quel pied danser.

(Որ ոտքին վրայ պարելը չգիտնալ :)
— Ճարը հատնիլ, ինչ ընելը չգիտնալ :

47.— Avoir les ongles en deuil.
(Եղունգները սուգի մէջ ունենալ :)

— Աղտոզի եղունգներ ունենալ :

48.— Tirer le diable par la queue.
(Սատանան պոչէն քաշել :)

— Հազիւ օրապահիկը հայթայթել , մեծ նեղութեամբ ապրիլ :

49. Tant va la cruche à l'eau qu'à la fin elle se casse կամ qu'enfin elle se brise.

(Ձուրի կուժը ջուրին ճամբան կը կոտորի :)

ՏՀԿ. Սու պարտադր սու եօլընուա գը-
րելը :

— Կըսուի այն անձանց համար որոնք ինքզինքնին ստէպ վտանգի ենթարկելով վերջապէս իրենց անխոհեմութեան զոհ կերթան :

50.— Promettre et tenir sont deux.

6466
39

(Այլ է խոստանալ և այլ կատարել զխոստումն :)

— Խոստանալու և խօսքը բռնելու մէջ մեծ տարբերութիւն կայ :

51.— Un âne gratte l'autre.

(Եւք՝ Եւք կը քերէ :)

— Կըսուի երկու անձանց համար որոնք գովութեան արժանի բան մը չունենալով մէկզմէկ կը դրուտեն :

52.— Faute de grives, on prend kամ on mange des merles.

(Առ ի չգոյէ տորդիկներու մարդ կեռնեխներ կուտէ :)

— Երբ լաւագոյնը չգտնամք պէտք է լաւով գոհանամք :

53.— La pelle se moque du fourgon.

(Թիւն կը ծաղրէ զխառնիչը :)

— Կըսուի երբ մրտաբէ և մրճոտը մէկզմէկու վրայ կը ծիծաղին :

(Տճկ. Գազան՝ գազանա տիպին գարա տըր տեմիլ :

54.— En forgeant on devient forgeron.

(Դարբնելով է որ մարդ դարբին կըլլայ :)

— Արուեստ մ'ընելով մարդ վարպետ կըլլայ :

55.— Faire et dire sont deux.

(Այլ է ասել և այլ է առնել :)

— Խօսքի և գործի մէջ մեծ տարբերութիւն կայ :

56.— Il y a fagots et fagots.

(Տըցակ կայ, տըցակ ալ կայ :)

— Կը նշանակէ թէ միևնոյն աստիճանի անձինք չատ անգամ միևնոյն հանգամանքը չեն ունենար, և կամ միևնոյն տեսակ իրաց մէջ երբեմն մեծ տարբերութիւն կըլլայ :

57.— A bon entendeur peu de paroles.

(Խօսք հասկցողին քիչն ալ կը բաւէ :)

Տճկ. Անլաեանա սիվրի սիմկ սազ տըր, անլամաեանա տալու, զուրմա ազ տըր :

58.— A bon vin il ne faut point d'enseigne, kամ à bon vin point d'enseigne.

(Աղնիւ գինին նշանակ չուզեր ։)

Հոչակման կարօտ չէ՝ ինչ որ բարի է .
ճշմարիտ արժանիքն ամենուրեք կը գը-
նահատուի ։

59.— Jamais beau parler n'écorcha la langue.

(Աղնիւ և բարի խօսքերն երբեք լե-
զուն չեն մաշեր ։)

— Լաւ է միշտ աղնիւ և վայելուչ օ-
րինակով խօսիլ ։

60.— Il ne faut pas juger de l'arbre par l'écorce.

(Պէտք չէ ծառն իւր կեղեւէն դատել ։)

— Պէտք չէ դատել երեւոյթին կամ
երեւցածին համեմատ .

61.— Qui s'attend à l'écuelle d'autrui a souvent mal diné.

(Ով որ ուրիշին սկուտեղին կըսպասէ ,
շատ անգամ անօթի կը մնայ ։)

— Ան որ ուրիշին ձեռքին կը նայի ,
անկէ կը յուսայ , միշտ անօթի կը մնայ ,
կը վնասէ ։

62.— Porter de l'eau à la rivière, porter l'eau à la mer.

(Գետը կամ ծովը ջուր տանիլ ։)

— Տանիլ բան մը հոն՝ ուր արդէն ա-
ռատութեամբ կը գանուի ։

63.— Baitre l'eau avec un bâton.

(Զուրը գաւազանով ծեծել ։)

— Անօգուտ ջանքեր ընել , սնավաստակ
լինիլ ։

64.— Jeter son argent par les fenêtres.

(Ստակը պատուհանէն դուրս նետել ։)

— Խօլ առատութեամբ , անհանձար
ծախքով՝ վատնել իւր ինչքը ։

65.— Il faut tourner sept fois sa langue dans sa bouche avant de parler.

(Պէտք է խօսելէ առաջ եօթն անգամ
լեզուն բերնին մէջ դարձնել ։)

— Պէտք է խօսելէ առաջ քաջ կշռել ։
Տճկ . Էվմիլ Էմտիշի ու անկեհու կիւֆ-
բար ։

66.— Le loup mourra dans sa peau.

(Գայլն իւր մորթին մէջ պիտի սատկի :

— Հազուադէպ է որ չար մարդ մը յուզղուծիւն գայ :

67.— Il vaut mieux laisser son enfant morveux que de lui arracher le nez.

(Աւելի լաւ է իւր տղան խնոտ թողուլ քան թէ անոր քիթը խլել, բոցընել :)

— Աւելի լաւ է համբերել փոքր մի չարեաց քան պատճառ լինիլ առաւել մեծի մը՝ երբ վտանգ կայ զայն դարմանելու մէջ :

68.— Manger son blé en herbe.

(Իւր ցորենը խոտ եղած ատեն ուտել :)

— Եկամուտը առաջուց ծախսել :

69.— A bon entendeur salut.

(Ոսք հասկցողն ինքզինք կազատէ :)

— Կըսուի՝ երբ մարդ ուրիշը յուզղուծիւն բերելու համար, անոր թերութիւններն բացէ ի բաց երեսին կուտայ :

70.— Qui s'excuse s'accuse.

(Ով որ ինքզինքը կարդարացնէ՝ ինքզինքը կամբաստանէ :)

— Ով որ չամբաստանուած ինքզինքն արդարացնել կաշխատի, յանցաւոր ըլլալը կը յայտնէ :

71.— Il vaut mieux s'adresser à Dieu qu'à ses saints.

(Աւելի լաւ է Աստուծոյ դիմել քան թէ սուրբերուն :)

Տճկ. Պիճ Բէյդամպէրէ Եպիսկոպոստան՝ պիւր Ալլահա Եպիսկոպոստան Եպիսկոպոստան :

— Լաւագոյն է դիմել Թագաւորին՝ քան թէ իւր նախարարներուն և կամ ընդհանրապէս կարող մարդու մը քան իւր ստորակարգեալներուն :

72.— L'occasion fait le larron.

(Պատեհութիւնը գող կընէ զմարդ :)

— Յաճախ առիթն մարդու ընել կուտայ այնպիսի պարսաւելի բաներ՝ որք մտքէ իսկ չեն անցնիր :

73.— Il ne faut qu'une brebis galeuse pour gâter tout le troupeau.

(Միայն մէկ քոսոտ ոչխար բաւ է ամբողջ հօտն ապականելու համար :)

— Անառակ մարդ մը կարող է եղծանել առաքինի արանց ամբողջ ընկերութիւն մը :

74.— Quand le diable devient vieux il se fait ermite.

(Երբ սատանան ծերանայ, ճգնաւոր կըլլայ :)

— Կըսուի մէկու մը համար որ անառակ կեանք մը վարելէ, ցոփակեաց լինելէ վերջ, ջերմեռանդ կըլլայ իւր ծերութեան օրերուն մէջ :

75.— Qui trop embrasse mal étreint.

(Ով որ չափազանց կը գրկէ, գէշ կը պնդէ :)

— Կը նշանակէ թէ պէտք չէ ամեն ձեռնարկ ընել միանգամայն. այսինքն մարդու մը համար անհնար է մէկ ձեռքով երկու ձմերուկ վերցնել :

ՏՃԿ. Իբի գարփուգ պիւր գօլքութաւ սըղմալ :

76.— Juger, parler d'une chose comme un aveugle des couleurs.

(Դատել բան մը ինչպէս կոյր մը կը դատէ երանգները :)

— Խնդրոյ մը մասին անխորհուրդ և անհեռատես վճիռ մ'արձակել. կոյր ըզկուրայն դատել :

77.— La nécessité contrainst la loi.

(Հարկն լուծանէ զօրէնս :)

— Կը նշանակէ թէ պէտք է ներել յանցանք մը զոր մարդ յականայս ըստիպուած է գործելու :

78.— Qui n'entend qu'une cloche, n'entend qu'un son.

(Ով որ մէկ զանգակ կը լսէ, մէկ ձայն կը լսէ :)

— Պէտք է երկու կողմերն ալ լաւ մը մտիկ ընել և ապա վճիռ տալ :

79.— Une faute confessée est à demi pardonnée.

(Երբ մէկն իւր յանցանքն խոստովա-
նի, կէս մը ներուած կը սեպուի :)

— Այսինքն դիւրաւ թողութիւն կը
գտնէ :

80.— Tomber de fièvre en chaud mal.

(Զերմէ վերջ սաստիկ հիւանդութեան
մը բռնուիլ :)

— Փոքր վտանգէ մը վախճելով, ա-
ւելի մեծ վտանգի մը մէջ իյնալ :

81.— Un clou chasse l'autre.

(Բեւեռ գրեւեռ թափէ :)

ՏճԿ. Զիվի ջիվիի սեփեր :

— Այսինքն մեծ չարիք մը փոքրը
մոռցնել կուտայ, կամ նոր ցանկութիւն
մը և նոր հոգեր հինքերը մոռցնել կու-
տան :

82.— Le bon pasteur donne sa vie pour
ses brebis.

(Հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ
ոչխարաց իւրոց :)

— Քրիստոսի համար ըսուած է և նը.

մանութեամբ կըսուի առաքինի եպիսկո-
պոսի կամ քահանայի մը համար :

83.— Trouver visage de bois.

(Փայտէ դէմք գտնալ :)

— Մէկուն տունն երթալով դուռը
զոց գտնալ :

84.— Ramener au bercail une brebis é-
garée.

(Մոլորեալ ոչխարը փարախ դարձնել :)

— Մոլորութեանց կամ անկարգու-
թեանց մէջ գտնուող մէկը յուղղութիւն
բերել :

85.— Le mieux est l'ennemi du bien.

(Լաւագոյնը լաւին թշնամին է :)

— Մեծ վատտակի ետեւէ եղողն յա-
ճախ քիչն ալ կը կորսնցնէ :

86.— Il a battu les buissons, et un autre
a pris les oiseaux.

(Նա դաւադանով զարկաւ մացառնե-
րուն՝ թռչուններն որջէն դուրս հանե-
լու համար, և ուրիշ մը առաւ զանոնք :)

— Նա աշխատեցաւ բայց օգուտը ու-
րիշը քաղեց :

87.— Au royaume des aveugles, les bor-
gues sont rois.

(Կոյրերու թագաւորութեան մէջ մի-
ականիներն թագաւոր են :)

— Կըսուի միջակ արժանիք ունեցող
անձանց համար որք մեծ փառքով կը
փայլին՝ երբ տխմարներու կամ տգէտ-
ներու մէջ գտնուին :

ՏՃԿ. Գօթուսուսն օլմատըղը եերտե՝ քե-
ջիյէ ապտիւրբանման չաղըրըրլար :

88.— A laver la tête d'un nègre on perd
sa lessive.

(Խափշիկի մը գլուխը լուալով, մարդ
իւր մոխրաջուրն ալ վրայ կուտայ :)

— Պարապ տեղը կաշխատի այն՝ որ կը
ջանայ բան սորվեցնել տխմարի մը կամ
յուզղըութիւն բերել անուղղայ մը :

Խենթին խրատ , սեւին սապոն :

89.— Qui se fait brebis, le loup le mange.

(Ով որ ինքզինքը ոչխար կընէ , գայլը
զայն կուտէ :)

— Անոնք որ չափազանց բարեսիրտ և
հեզ են , համարձակութիւն կուտան չա-
բերուն իրենց փնասելու :

90.— L'appétit vient en mangeant.

(Ախորժակը ուտելու ատեն կուգայ :)

— Մարդ որչափ պատիւ կամ մեծ ու-
թիւն ունենայ , այնչափ ալ ունենալ կը
բաղձայ :

91.— Il faut battre le fer tandis qu'il est
chaud.

(Երկաթը տաք տաք պէտք է ծեծել :)

— Յաջողութեամբ սկսուածը ժրու-
թեամբ կամ փութով առաջ տանելու է :

92.— S'embarquer sans biscuit.

(Առանց պաշարի նաւ մտնել :)

— Անխորհրդարար գործի ձեռնարկել :

93.— C'est de l'algèbre pour lui.

(Գրահաշիւ է այդ անոր համար :)

— Ատկէ բան չհասկնար նա :

94.— Si le ciel tombait, il y aurait bien des alouettes prises, կամ si le ciel tombait, les alouettes seraient prises.

(Եթէ երկինք կործանէր, անհամար արտոյտներ կը բռնուէին :)

— Կըսուի՝ ծագրեւու համար անտեղի, անհեթեթ ենթադրութիւն մը :

95.— Il attend que les alouettes lui tombent toutes rôties dans la bouche.

(Կսպասէ որ արտոյտներն բոլորովին խորովեալ իւր բերնին մէջ իյնան :)

— Կըսուի ծոյլի մը համար որ առանց աշխատութեան ամեն ինչ ունենալ կուգէ :

96.— La faim chasse le loup du bois, կամ hors du bois.

(Անօթութիւնը գայլը անտառէն դուրս կը հանէ :)

— Մարդ իրեն ապրուստ մը հարելու

համար կստիպուի երբեմն իւր բերման հակառակ շատ մը անհաճոյ բաներ ընել :

97.— Ecrire comme un chat.

(Կատուի մը պէս գրել :)

— Յուրի և արհեստանքի կերպով գըրել :

98.— C'est un chien qui aboie à la lune.

(Շուն մ'է որ լուսնոյ դէմ կը հաջէ :)

— Կըսուի երբ մէկը հզօր անձի մը դէմ վայրապար աղաղակէ :

99.— S'il pleut sur moi, il dégouttera sur vous.

(Եթէ իմ վրաս անձրեւէ, ձեր վրայ ալ կը կաթէ :)

— Կը նշանակէ մէկու մը յաջողութեանց և թշուառութեանց բաժանորդ ըլլալ :

100.— Qui donne aux pauvres prête à Dieu.

(Որ ողորմի աղքատոյն՝ Աստուծոյ փոխ տայ :)

— Աղքատներուն տրուած ողորմութեան փոխարէնը Աստուած կը հատուցանէ :

101.— Il a mangé son pain blanc le premier.

(Ճերմակ հացն առաջին անգամ կերաւ :

— Երբեմն երջանիկ վիճակ մ'ունէր , բայց այժմ զուրկ է յամենայնէ :

102.— Aller, passer du blanc au noir.

(Ճերմակէն սեւ անցնիլ :

— Մէկ կարծիքի վրայ չկենալ :

103.— C'est la mer à boire.

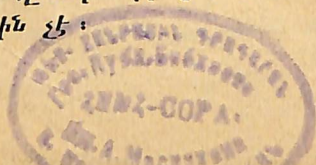
(Ծովուն ջուրը խմել ըսել է :

— Կըսուի խիստ դժուարին գործի մը համար :

Իսկ հակառակը

Ce n'est pas la mer à boire.

Կըսուի երբ գործը այնքան դժուարին չէ :

Գործոյս երկրորդ տետրը պիտի հրատարակուի 15 օրէն և մնացեալը յաջորդաբար : ամբողջ գործն պիտի պարտնակէ 2000 հատի չափ առակներ : Սոյն հաւաքածոյի աւարտմանէն անմիջապէս յետոյ պիտի հրատարակուի տաճկերէն լեզուան միեւնոյն պարունակութեամբ և միեւնոյն դիրքով :

Զրօսանքի կեդրոնատեղին է Չափաքճըլար եօքուչ Պօղաճեան գրատունը կը գտնուի նաեւ Պահճէ գարու իրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու և լոյսն Հայ գրավաճառաց քով :

Իւրաքանչիւր տետրի գինն է 50 փր

